

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА
НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА
У КРАГУЈЕВЦУ

Број:	09.04 18		
05	4041/1		

**ОДЛУКА ВЕЋА ЗА МЕДИЦИНСКЕ НАУКЕ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ О
ФОРМИРАЊУ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ ЗАВРШЕНЕ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ**

На седници Већа за медицинске науке Универзитета у Крагујевцу, одржаној 19.02.2019. године, одлуком бр. IV-03-106/20 формирана је Комисија за оцену и одбрану завршене докторске дисертације под називом „Незадовољство сликом тела, темперамент, самопоуздање и анксиозност код особа са вишеструким нехируршким естетским интервенцијама” кандидата Марине Столић, у следећем саставу:

1. Проф. др Владимир Јањић, ванредни професор Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу за ужу научну област *Психијатрија*, председник;
2. Проф. др Дарко Хинић, ванредни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу за ужу научну област *Психологија*, члан;
3. Проф. др Милан Јовановић, ванредни професор Медицинског факултета Универзитета у Београду за ужу научну област *Хирургија*, члан;

Комисија је прегледала и проучила докторску дисертацију Марине Столић и подноси Наставно-научном већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

2.1. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у одређеној научној области

Докторска дисертација кандидата Марине Столић, доктора медицине, под називом „Незадовољство сликом тела, темперамент, самопоуздање и анксиозност код особа са вишеструким нехируршким естетским интервенцијама“, урађена под менторством проф. др Драгане Игњатовић Ристић, редовног професора Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, представља оригиналну научну студију која се бави испитивањем повезаности незадовољства сликом тела са доминантним цртама темперамента, акутним анксиозним стањем и индексом самопоуздања код особа које су из естетских разлога имале више нехируршких естетских интервенција на једном или више делова тела, као и испитивањем повезаности социодемографских варијабли и показатеља општег здравственог стања са степеном незадовољства сликом тела.

Досадашња литература показује да скоро 50% пацијената који се желе подвргнути козметичко-медицинским процедурама имају неки психолошки проблем, као што су анксиозност, депресивност, ниско самопоуздање, нарцистички и хистрионични поремећаји личности. Ови проблеми могу утицати и на незадовољство резултатима спроведених естетских интервенција након чега следи континуирано незадовољство и жеља за поновним интервенцијама које немају реалну физичку основу чак ни у временској пролазности описаних третмана.

Посебна пажња у овом истраживању је усмерена на особе које учестало раде естетске интервенције, нарочито оне које те интервенције раде на различитим деловима тела, јер се претпоставља да је код њих незадовољство сликом тела најинтензивније и најширег обима.

Истраживање је спроведено на испитаницима оба пола старијим од 18 година који су имали две или више нехируршке, неинвазивне или минимално инвазивне естетске интервенције током периода од 3 месеца, у периоду од јануара до априла 2014. године у Центру за Естетску медицину у Београду.

Резултати истраживања показују да степен дискрепанције између тренутне и идеалне слике тела код испитаника, мерен преко скале перцепције сопственог тела, са високом поузданошћу говори о степену незадовољства сликом тела. Незадовољство

сликом тела је у позитивној корелацији са бројем нехируршких интервенција на различитим деловима тела.

2.2. Оцена да је урађена докторска дисертација резултат оргиналног научног рада кандидата у одговарајућој научној области

Претрагом доступне литературе прикупљене детаљним и систематским претраживањем биомедицинских база података „*Medline*“ и „*KoBSON*“, уз коришћење одговарајућих кључних речи: „*minimally invasive cosmetic procedures*“, „*body image dissatisfaction*“, „*temperament*“ и „*self-esteem*“ нису пронађене студије сличног дизајна и методолошког приступа. Сходно наведеном, Комисија констатује да докторска дисертација кандидата Марине Столић, под називом „Незадовољство сликом тела, темперамент, самопоуздање и анксиозност код особа са вишеструким нехируршким естетским интервенцијама“ представља резултат оригиналног научног рада.

2.3. Преглед остварених резултата рада кандидата у одређеној научној области

A. Лични подаци

Марина Столић, рођена је у Београду 14. августа 1981. године. У периоду од 2013. до 2018. године завршила је специјализацију из пластичне и реконструктивне хирургије. 2011. године уписала је докторске академске студије, изборно подручје неуронауке, на Факултету медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, а 2010. године Европски мастер из области естетске и антиејџинг медицине у Паризу, Француска. Интернационални едукатор је из области естетске медицине и стоматологије, за примену хијалурносних филера, примену хемијских пилинга, примену Ботулинум токсина тип А, примену фактора раста и мезотерапију. Оснивач је Антиејџинг академије Србије и секретар је групе за медицински туризам у Србији при Министарству економије и регионалног развоја.

Кандидат је аутор више оригиналних научних радова и први аутор у једном раду објављеном у часопису индексираним на *SCI* листи. Резултати рада наведени под редним бројем 1 саставни су део докторске дисертације, чиме је кандидат испунио услов за одбрану докторске дисертације.

У истраживању под називом „*Body image dissatisfaction, temperament traits and self-esteem in patients with multiple minimally invasive cosmetic procedures*“ у коме је кандидат

први аутор представљен је део резултата саме докторске дисертације. Главни циљ овог рада је да испита повезаност броја/локализације минимално инвазивних естетских захвата са незадовољством сликом тела, афективним цртама темперамента и индексом самопоштовања, код особа које су се више пута подвргле минималним инвазивним процедурама због естетских разлога. Резултати истраживања су показали да утврђивање потенцијалних односа између физичких, социјалних и психолошких варијабли, као што су незадовољство телом, темперамент и самопоуздање, може да пружи бољи увид у ментално стање појединаца који се често подвргавају минимално инвазивним естетским процедурама. Резултати овог истраживања су публиковани у часопису категорије **M23** (Srp Arh Celok Lek. 2018; doi: 10.2298/SARH180861070S)

У студији под називом „Localisation and types of cosmetic medical treatments - correlation with demographic characteristics of serbian clients“ приказани су резултати истраживања чији је циљ био утврдити повезаност одређених врста козметичко-медицинских интервенција са основним социодемографским карактеристикама клијената у Србији. Највећи број интервенција забележен је код испитаника са око 34. и 40. године; најчешће код високо образованих, а мотив за интервенцију је углавном био естетске природе. Услед растућег социокултурног притиска и модерног концепта живота, жене се све чешће одлучују за козметичку терапију већ код првих знакова старења и хормоналних промена. Такође, уочен је тренд да се све више млађе особе одлучују за минимално инвазивне процедуре, нарочито на видљивим деловима тела, пре свега на лицу. Резултати овог истраживања су публиковани у часопису категорије **M51** (Ser J Exp Clin Res. 2016; 17(2): 117-124)

У студији под називом „The serbian version of the geriatric depression scale: reliability, validity and psychometric features among the depressed and non-depressed elderly“ приказани су резултати истраживања чији је циљ био да се утврди поузданост, валидност и факторска структура GDS-15 скале. На основу добијених резултата закључује се да ће српска верзија GDS-15 скале бити од помоћи за скрининг и лечење депресивних поремећаја у овој популацији. Резултати овог истраживања су публиковани у часопису категорије **M53** (Engrami. 2015; 37(4): 51-64)

Б. Списак објављених радова (прописани минимални услов за одбрану докторске дисертације)

1. **Stolić M**, Ignjatović-Ristić D, Jović M, Jeremić J, Hinić D, Jovanović M, Stolić D. Body image dissatisfaction, temperament traits and self-esteem in patients with multiple minimally invasive cosmetic procedures. *Srp Arh Celok Lek.* 2018; doi: 10.2298/SARH180861070S. **M23**
2. **Stolic M**, Stolic D, Hinic D, Ignjatovic-Ristic D. Localisation and types of cosmetic medical treatments - correlation with demographic characteristics of serbian clients. *Ser J Exp Clin Res.* 2016; 17(2): 117-124. **M51**
3. Stolić D, Jović J, Bukumirić Z, Rančić N, **Stolić M**, Ignjatović-Ristić D. The serbian version of the geriatric depression scale: reliability, validity and psychometric features among the depressed and non-depressed elderly. *Engrami.* 2015; 37(4): 51-64. **M53**

2.4. Оцена о испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Спроведено истраживање у потпуности је усклађено са пријављеном темом докторске дисертације. Циљеви истраживања и примењена методологија идентични су са одобреним у пријави тезе. Докторска дисертација Марине Столић садржи следећа поглавља: Увод, Циљеви истраживања, Методологија истраживања, Резултати, Дискусија, Закључци и Литература. Написана је на 123 стране и има 28 табела, 3 слике и 19 графикона. Поглавље Литература садржи 177 цитираних библиографских јединица из иностраних и домаћих стручних публикација.

У уводном делу и теоретском разматрању, кандидат је на јасан и прецизан начин и цитирајући релевантну литературу изложио актуелна сазнања и стремљења у области естетске медицине, индикацијама и инвазивности естетских интервенција, класификацији естетских интервенција, као и медицинском и психолошком аспекту естетских интервенција и узроцима незадовољства изгледом тела.

Циљеви и хипотезе истраживања јасно су изложени и дефинисани у складу са одобреним приликом пријаве тезе. Кандидат је у свом раду намеравао да испита повезаност незадовољства сликом тела са доминатним цртама темперамента, акутним анксиозним стањем и индексом самопоуздања код особа које су из естетских разлога имале више нехируршких естетских интервенција на једном или више делова тела, као и

повезаност социодемографских варијабли и показатеља општег здравственог стања са степеном незадовољства сликом тела. Такође, циљеви истраживања су обухватили и испитивање да ли се степен незадовољства сликом тела разликује по категоријама у оквиру социодемографских варијабли (пол, доб, образовање, економски и радни статус, брачни статус, број деце), да ли су показатељи општег здравственог стања (тежина, висина, индекс телесне масе, хронична обољења, узимање лекова, држање дијета, вежбање, конзумирање цигарета, алкохола, узимање медикамената, хируршке естетске интервенције и др) повезани са степеном незадовољства сликом тела и да ли постоје разлике у степену незадовољства с обзиром на број и локализацију (на једном или више делова тела) нехируршких интервенција.

Материјал и методологија рада су прецизно формулисани и подударају се са одобреним приликом пријаве тезе. Истраживање је дизајнирано као ретроспективно-проспективна неекспериментална корелациона клиничка студија пресека. Истраживање је спроведено на испитаницима оба пола старијим од 18 година који су имали две или више нехируршке, неинвазивне или минимално инвазивне естетске интервенције током периода од 3 месеца, у периоду од јануара до априла 2014. године у Центру за Естетску медицину у Београду. Узимајући у обзир укључујуће и искључујуће критеријуме, укупан број испитаника укључен у студију био је 228 испитаника оба пола, који су у периоду од три месеца током почетка 2014. године имали неку од неинвазивних/минимално инвазивних естетских интервенција из естетских разлога. У истраживању су употребљени следећи инструменти мерења: 1. Упитник о социодемографским карактеристикама; 2. Упитник о здравственом стању и врстама интервенција; 3. Скала процене слике тела *BIAS-BD*; 4. Скала темперамента *TEMPS-A*; 5. Розенбергова скала самопоуздања *RSES*; 6. Инвентар стања анксиозности *STAI*.

Резултати истраживања су систематично приказани табелама (укупно 25) и графиконима (укупно 19). Степен дискрепанције између тренутне и идеалне слике тела код испитаника, мерен преко скале перцепције сопственог тела, са високом поузданошћу говори о степену незадовољства сликом тела. Посматрањем демографских и здравствених варијабли нема разлика између категорија ових варијабли према степену незадовољства сликом тела, осим код индекса телесне масе где је доказана позитивна корелација. Незадовољство сликом тела је у позитивној корелацији са бројем нехируршких

интервенција на различитим деловима тела. Степен незадовољства сликом тела је више изражен у групи испитаника који су радили више естетских интервенције на различитим деловима тела. Код особа са већим незадовољством сликом тела, изражен је виши ниво анксиозности и доминантније црте хипертимичног темперамента.

У поглављу „Дискусија“ детаљно су објашњени резултати истраживања, тако што је образложена повезаност незадовољства сликом тела са испитиваним параметрима, повезаност показатеља општег здравственог стања са степеном незадовољства сликом тела, повезаност броја, врсте и учесталости естетских интервенција са степеном незадовољства сликом тела, повезаност доминатних црта темперамента са степеном незадовољства сликом тела, повезаност анксиозног стања са бројем, учесталошћу по години и локализацијом естетских интервенција и повезаност незадовољства, анксиозног стања и индекса самопоуздања са бројем естетских интервенција.

На основу претходно изнетих чињеница, Комисија сматра да завршена докторска дисертација кандидата Марине Столић, под називом „Незадовољство сликом тела, темперамент, самопоуздање и анксиозност код особа са вишеструким нехируршким естетским интервенцијама“, по обиму и квалитету израде у потпуности одговара пријављеној теми дисертације.

2.5. Научни резултати докторске дисертације

На основу резултата истраживања изводе се закључци да степен дискрепанције између тренутне и идеалне слике тела код испитаника, мерен преко скале перцепције сопственог тела, са високом поузданошћу говори о степену незадовољства сликом тела. Посматрањем демографских и здравствених варијабли нема разлика између категорија ових варијабли према степену незадовољства сликом тела, осим код индекса телесне масе где је доказана позитивна корелација. Незадовољство сликом тела је у позитивној корелацији са бројем нехируршких интервенција на различитим деловима тела. Степен незадовољства сликом тела је више изражен у групи испитаника који су радили више естетских интервенције на различитим деловима тела. Код особа са већим незадовољством сликом тела, изражен је виши ниво анксиозности и доминантније црте хипертимичног темперамента. Код особа са већим незадовољством сликом тела, изражен је нижи индекс самопоуздања у односу на норму из опште популације. На основу свеобухватног увида у социодемографске и

психолошке варијабле студија пружа бољи увид у комплексну етиологију менталних проблема код испитаника са неким видом незадовољства физичким изгледом како би се превентивним деловањем допринело успешнијем третману психичких потешкоћа код ових особа. Резултати добијени овом студијом пружају и значајан корак ка побољшању квалитета менталног здравља популације које више од два пута имају естетске нехируршке интервенције, нарочито ако се узме у обзир чињеница да се до сада углавном радило на популацији која се одлучује за хируршке естетске захвате, а занемаривали проблеми популације која прихвата „само“ нехируршке козметичко-естетске процедуре.

2.6. Примењивост и корисност резултата у теорији и пракси

Добијени резултати истраживања дају оригиналан и важан допринос разумевању повезаности између склоности ка естетским интервенцијама и психолошког профила особа које се подвргавају таквим интервенцијама и могу да послуже као основа за побољшање менталног здравља особа које се одлучују за естетске захвате а имају неки вид незадовољства физичким изгледом.

2.7. Начин презентирања резултата научној јавности

Резултати ове студије публиковани су као оригинално истраживање у часопису индексираном на SCI листи (категорија M23).

1. **Stolić M, Ignjatović-Ristić D, Jović M, Jeremić J, Hinić D, Jovanović M, Stolić D.** Body image dissatisfaction, temperament traits and self-esteem in patients with multiple minimally invasive cosmetic procedures. *Srp Arh Celok Lek.* 2018; doi: 10.2298/SARH180861070S. **M23**

ЗАКЉУЧАК

Комисија за оцену и одбрану завршене докторске дисертације кандидата Марине Столић под називом „Незадовољство сликом тела, темперамент, самопоуздање и анксиозност код особа са вишеструким нехируршким естетским интервенцијама” сматра да је истраживање у оквиру тезе базирано на актуелним сазнањима и валидној методологији и да је адекватно постављено и спроведено.

Комисија сматра да докторска дисертација кандидата Марине Столић, доктора медицине, под менторством проф. др Драгане Игњатовић Ристић, представља оригинални научни и практични допринос у испитивању повезаности склоности ка нехируршким естетским интервенцијама, степеном задовољства сопственим изгледом и психолошким профилем особа које се подвргавају оваквим интервенцијама.

Комисија ~~предлаже~~ ~~предлаже~~ Наставно-научном већу Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу да докторска дисертација под називом „Незадовољство сликом тела, темперамент, самопоуздање и анксиозност код особа са вишеструким нехируршким естетским интервенцијама“, кандидата Марине Столић буде позитивно оцењена и одобрена за јавну одбрану.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

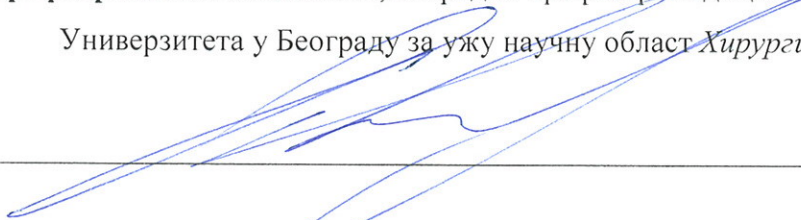
Проф. др Владимир Јањић, ванредни професор Факултета медицинских наука
Универзитета у Крагујевцу за ужу научну област *Психијатрија*, председник

Проф. др Дарко Хинић, ванредни професор Природно-математичког факултета
Универзитета у Крагујевцу за ужу научну област *Психологија*, члан

Проф. др Милан Јовановић, ванредни професор Медицинског факултета
Универзитета у Београду за ужу научну област *Хирургија*, члан

У Крагујевцу, 06.03.2019. године